

1907 – JOSEF EMMANUEL KUREK (15.3.1856-12.8.1925)

1907

V neděli 12.5. se strhla bouřka.

Dne 14.5. byly volby do říšské rady. Výsledek není ještě znám. Kandidáti byli: Martin **Soukup**, sedlák v Kačlehách (Gatterschlag) u Jindřichova Hradce, německý agrárník, **Schwingenschlögl** z Nových Hradů, křesťanský sociál, Georg **Schamberger**, sedlák v Horních Rakousích, německý národovec, a Theodor **Meissner**, zednický pomocník ve Vídni, sociální demokrat.

27.10.1907

Jsou četná onemocnění záškrtem. Nový hřbitov je již založen. Vlastní přístupová cesta už je hotová a v současné době se staví márnice.

Od 1.11. se tam má pohřbívat, ale protože ještě není postavená obvodová zeď, bude termín pravděpodobně ještě posunut.

27.11.1907

Kvůli záškrtu se už druhý týden nevyučuje, žádné dítě nezemřelo.

Škola byla vykouřena formalinovými tabletami, obec to stálo 200 korun. V pondělí 2.12. škola opět začne.

Dne 28.11. bude politická obec přebírat hřbitov a od 1.12. se tam bude moci pohřbívat. **Rosi Schmoll** zemřelo dítě a jejímu příteli **Czuchalovi** nevyšly jeho

1907 – JOSEF EMMANUEL KUREK (15.3.1856-12.8.1925)

1907

Am Sonntag, den 12.5. war ein Gewitter.

Am 14.5. war Reichsratswahl. Das Resultat ist noch nicht bekannt. Kandidaten waren: Martin **Soukup**, Bauer in Gatterschlag bei Neuhaus (heute Kačlehy, Anm.B.R.), ein deutscher Agrarier, **Schwingenschlögl** aus Gratzen, ein Christlich-Sozialer, Georg **Schamberger**, ein Bauer in Ober-Österreich, deutsch-national und Theodor **Meissner**, Maurergehilfe in Wien, Sozialdemokrat.

27.10.1907

Es gibt viele Diphtherie-Erkrankungen. Der neue Friedhof ist schon angelegt. Ein eigener Weg ist dorthin schon fertig und die Totenkammer wird zur Zeit erbaut. Ab 1.11. soll dort beerdigt werden, aber da die Umfassungsmauer noch nicht gebaut ist, wird es wohl noch verschoben werden.

27.11.1907

Wegern der Diphtherie haben wir schon die zweite Woche keinen Unterricht, es ist kein Kind gestorben. Die Schule wurde mit Formalin-Tabletten ausgeräuchert, das hat die Gemeinde 200 Kronen gekostet. Am Montag, den 2.12. fängt die Schule wieder an.

Am 28.11. ist die Übernahme des neuen Friedhofs durch die politische Gemeinde und ab dem 1.12. kann dort beerdigt werden. Das Kind der **Schmoll Rosi** ist gestorben und ihr Freund **Czuchal** ist nicht

kalkulace, neboť její rodiče nechtějí o svatbě ani slyšet.

Proto je nemocný, nechodí do společnosti, ani na zkoušky pěveckého spolku. Prý má srdcebol. Snad to ani nemusí být tak nesprávné. **Salzer** z Kaplice opravuje ciferník věžních hodin.

Stará hostinská **Hammer** ve Valtěřově umřela. Učitelka Fanni **Schatzl** dostala místo ve Vídni, Její bratr **Franz**, učitel v Nových Hradech, složil minulý týden v Budějovicích zkoušku učitele měšťanské školy. Výsledek je neznámý, v každém případě je ale dobrý. Byli tady zástupci Trhových Svinů a navázali s Benešovskými jednání kvůli železniční trati. Borovany, Trhové Svinu, Německý Rychnov, Benešov a Kaplice. Přirozeně byli mnozí pro a jsou pro i dnes, ale **Hacker** proti tomu protestoval a k údivu všech prohlásil, hrabě není žádný odpůrce železnice Nové Hradu-Benešov a trať stejně bude, a tak dále a tak podobně.

Krátce a dobře, on otočil ve svůj neprospěch, protože lidé přeci nejsou všichni padlí na hlavu, a hraje nyní na hraběcí strunu. Včera měl Bernhard **Mayer** v Nových Hradech soudní jednání proti poštovnímu radovi **Frankovi** kvůli urážce úřední osoby a byl odsouzen k pokutě 30 korun a k úhradě soudních výloh. Kvůli tomu byl u **Mayerů** velký křik a bědování, **Resa** dokonce omdlela.

Mayer podepsal za jednoho sedláka poštovní poukázku, **Frank** se nad tím pozastavil, **Mayer** se to dozvěděl a udělal na poště skandál. Milý **Mayer** dostal, co si zasloužil.

Náš řídicí učitel je stále stejný, podivínský starý mládenec se všemi svými vrtochy. Nedávno se při vykuřování školy málem udusil.

Do všeho ale musí strkat nos. Naštěstí ještě došel ke dveřím, dříve než omdlel.

auf seine Rechnung gekommen, denn ihre Alten wollen von einer Heirat nichts wissen.

Darum ist er krank, geht weder in Gesellschaft noch zur Gesangsprobe. Er sei herzkrank. Muss vielleicht nicht so unrichtig sein. **Salzer** aus Kaplitz repariert das Ziffernblatt der Turmuhr.

Die alte **Hammer-Wirtin** in Waldetschlag ist gestorben. Die Lehrerin Fanni **Schatzl** hat eine Stelle in Wien bekommen. Ihr Bruder **Franz**, Lehrer in Gratzen, hat vorige Woche in Budweis die Bürgerschullehrer-Prüfung abgelegt. Erfolg ist noch unbekannt, jedenfalls aber gut. Die Schweinitzer waren hier und haben mit Beneschau Fühlung aufgenommen wegen einer Bahnlinie. Forbes, Schweinitz, Deutsch-Reichenau, Beneschau und Kaplitz. Natürlich waren viele dafür und sind es noch heute, aber **Hacker** hat dagegen protestiert und zum Erstaunen aller behauptet, der Graf sei kein Gegner der Bahn Gratzen-Beneschau und die Bahn komme zustande und dgl. mehr.

Kurz und gut, er hat den Mantel zu seinem Nachteil, denn die Leute sind doch nicht alle aufs Hirn gefallen, gewendet und ist nun gräflich gesinnt. Gestern hatte Bernhard **Mayer** in Gratzen eine Verhandlung gegen den Postrat **Frank** wegen Amtsehrenbeleidigung und ist zu 30 Kronen Strafe und zum Tragen der Kosten verurteilt worden. Darob im Hause **Mayer** großes Geschrei und Gezeter, die **Resa** ist sogar in Ohnmacht gefallen. **Mayer** hatte einem Bauern eine Postanweisung unterschrieben. **Frank** hat es beanstandet, **Mayer** hat's erfahren und hat auf der Post Skandal gemacht. Dem lieben **Mayer** ist recht geschehen.

Unser Oberlehrer ist immer der gleiche, wunderliche, alte Junggeselle mit all seinen Schrullen. Unlängst ist er beim Ausräuchern der Schule fast erstickt.

Er muss aber auch überall seine Nase darin haben. Zum Glück kam er noch bis zur Tür,

Když přišel k sobě, byla už hluboká temná noc.

Pekařství **Zeman** má nového nájemce jménem **Sonnberger**, syna vdovy po Sonnbergerovi, která bydlí u pekaře **Paschera**. **Zemanky** odešly na odpočinek.

Dvůr v Kuří už je rozkouskovaný, a i samotná obytná budova má více majitelů. Krásné úložné sklepy budou demolovány. Co tím **Jaksch**, majitel Zaječí vily (Hasenvilla), zamýšlí, to se ještě neví.

Kuří má nový, velmi půvabný hostinec, kde **Spindler** kdysi hospodařil ve mlýně u rybníka. Teď tu hodně svítí slunce, včera v noci přšelo, po sněhu ještě ani památky.

Hony nejsou bohaté na úlovky, zajíců je letos poskrovnu.

10.12.1907

Od pátečního večera jsme úplně zasněžení. Provoz na silnici Benešov-Nové Hradě byl přerušeno, nedalo se jít, ani jet. Pošta se nedoručovala po dobu 48 hodin.

Od pondělka je zase obleva a déšť. Vznikly dva nové spolky, protože jich máme pořád příliš málo.

Dne **8.12.** byl založen křesťanský lidový spolek, předseda je hostinský **Franz Bauer**, a dne **15.12.** bude následovat spolek veteránů, funkcionáři ještě nejsou známí. Poštovní rada **Frank** nyní vyhrál také proces proti lékárníku **Weilgunymu**.

Chvástá se tím ve všech novinách a nedělá si tím věru žádné přátele. Ochotnický spolek chce opět hrát, chtějí uvést hru G'wissenswurm („Červ svědomí“, autor Ludwig **Anzengruber** 1874, pozn. B.R.), nemohou ale obsadit mužské role. Zkoušky mužského pěveckého sboru byly přerušeny, protože 1. tenoři jsou většinou nemocní. Zkouší už jenom smíšený sbor.

ehe er ohnmächtig wurde. Wie er zu sich kam, war es stockfinstere Nacht.

Die Bäckerei **Zeman** hier hat einen neuen Pächter namens **Sonnberger**, Sohn der Sonnberger-Witwe, die beim **Pascher**-Bäcker wohnt. Die **Zeman**'schen Weiber haben sich zur Ruhe gesetzt.

Der Hermannschläger Hof ist schon zerstückelt und selbst das Wohngebäude hat mehrere Besitzer. Die schönen Lagerkeller werden demoliert. Was damit der **Jaksch**, der Hasenvillen-Besitzer beabsichtigt, ist noch unbekannt. Hermannschlag hat ein neues ganz nettes Wirtshaus, wo der **Spindler** auf der Mühle beim Teiche ehemals wirtschaftete. Wir haben viel Sonnenschein, gestern in der Nacht hat es geregnet, von Schnee noch keine Spur. Die Jagden sind wenig ergiebig, die Hasen sind heuer rar.

10.12.1907

Seit Freitagabend sind wir total eingeschneit. Der Verkehr auf der Straße Beneschau-Gratzen war unterbrochen, man konnte weder gehen noch fahren. Die Post blieb 48 Stunden liegen. Seit Montag ist wieder Tauwetter und Regen. Zwei neue Vereine gibt es, weil wir noch zu wenig Vereine haben.

Am **8.12.** wurde ein christlicher Volksverein, Obmann Gastwirt **Franz Bauer**, gegründet und am **15.12.** folgt ein Veteranenverein, die Funktionäre sind noch unbekannt. Postrat **Frank** hat nun auch den zweiten Prozess gegen den Apotheker **Weilguny** gewonnen. Er brüstet sich damit in allen Zeitungen und macht sich damit keine Freunde. Der Dilettantenverein will wieder spielen, sie wollen den G'wissenswurm (Autor Ludwig **Anzengruber**, 1874, Anm.B.R.) aufführen, können aber die männlichen Rollen nicht besetzen. Die Gesangsproben für den Männerchor sind eingestellt worden, weil die 1. Tenöre meistens krank sind. Es gibt nur noch

Herlinger už nechtěl, dal se pak ale zase přemluvit.

Zda se bude konat silvestrovský koncert, je ještě ve hvězdách. Kolega **Wrsal** (později **Wildberg**, pozn. B.R.) je docela snesitelný člověk, má jenom smůlu.

Má být zbaven učitelského místa dne 1.3., protože, když se sem stěhoval, strávil dovolenou nicneděláním. Ředitel **Steinko** ho musel pomluvit.

Přepis z originálu rukopisu: Rosi Rathmann (roz. Hoffelner) a Burkhard Rathmann; text poskytl Willi Sonnberger, Linz, původně pocházející z Německého Benešova (dnes Benešov nad Černou), nar. 12.1.1929 (rodiče: Karl a Anna Sonnberger, roz. Hoffelner) a František Opelka, Kaplice, původně z Benešova n.Č.

překlad do češtiny: Helga Grimmová, Třeboň, spolupráce Bernhard Riepl, Kaplice

Proben für den gemischten Chor. **Herlinger** wollte nicht mehr, ließ sich aber dann doch wieder überreden.

Ob das Sylvesterkonzert stattfindet, ist noch fraglich. Kollege **Wrsal** (später **Wildberg**, Anm.B.R.) ist ein ganz passabler Mensch, nur hat er Pech.

Er soll am 1.3. vom Lehramt entoben werden, weil er bei der Übersiedlung hierher den Urlaub mit Nichtstun verbracht hat. Direktor **Steinko** muss ihn angeschwärzt haben.

Transkription aus dem handschriftlichen Original: Rosi Rathmann (geb. Hoffelner) und Burkhard Rathmann, zur Verfügung gestellt: Willi Sonnberger, Linz, ursprünglich aus D.-Beneschau, geb. am 12.1.1929 (Eltern: Karl und Anna Sonnberger, geb. Hoffelner) und František Opelka, Kaplice, ursprünglich aus Benešov n.Č.